

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны 01 сарын 30 өдөр

Төрийн ордон, Улаанбаатар хот

КОНВЕНЦ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Олон улсын Хөдөлмөрийн байгууллагын "Барилгын аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай" 1988 оны 167 дугаар конвенцыг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ
БАРИЛГЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ,
ЭРҮҮЛ АХУЙН ТУХАЙ 1988 ОНЫ КОНВЕНЦ (№167)

Оршил

Олон улсын Хөдөлмөрийн байгууллагын Ерөнхий бага хурал нь,

Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны Захиргааны зөвлөлөөс 1988 оны 6 дугаар сарын 1-нд Женев хотноо зарлан хуралдуулсан далан тав дугаар чуулганаараа,

Холбогдох олон улсын хөдөлмөрийн конвенц, зөвлөмж, тэр дундаа Барилгын аюулгүй байдлын тухай 1937 оны конвенц, зөвлөмж, Барилгын ослоос урьдчилан сэргийлэх тухай хамтын ажиллагааны 1937 оны зөвлөмж, Цацрагаас хамгаалах тухай 1960 оны конвенц, зөвлөмж,

Машин механизмыг хамгаалах тухай 1963 оны конвенц, зөвлөмж, Жингийн дээд хязгаарын тухай 1967 оны конвенц, зөвлөмж, Ажил, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчлөлийн тухай 1974 оны конвенц, зөвлөмж, Агаарын бохирдол, дуу чимээ, чичирхийлэлийн асуудлаарх ажлын байрны орчны тухай 1977 оны конвенц, зөвлөмж, Ажил, мэргэжлийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай 1981 оны конвенц, зөвлөмж, Ажил, мэргэжлийн эрүүл мэндийн үйлчилгээний тухай 1985 оны конвенц, зөвлөмж, Асбестос ашиглах тухай 1986 оны конвенц, зөвлөмж болон Хөдөлмөрийн ослын тэтгэмжийн тухай 1964 оны конвенцид 1980 онд шинэчлэгдэн туссан ажил, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчлөлийн жагсаалтыг тэмдэглэж,

Барилгын аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаарх тодорхой саналыг чуулганы хэлэлцэх хэргийн дөрөв дүгээр зүйлээр батлахаар шийдвэрлэж,

Энэхүү санал нь Барилгын аюулгүй байдлын тухай 1937 оны конвенцыг дахин боловсруулахаар зорьж,

Нэг мянга есөн зуун наян найман оны зургаадугаар сарын хорины өдөр Барилгын аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай 1988 оны конвенц гэж нэрлэгдэх дараах конвенцыг батлав.

I. ХАМРАХ ХҮРЭЭ, ТОДОРХОЙЛОЛТ

1 дүгээр зүйл

1. Энэхүү конвенц нь барилгын инженер, барилга угсралт, буулгалт, түүнчлэн барилгын талбай дахь бүх үйл явц, үйл ажиллагаа, тээвэрлэлт болон талбай дахь бэлтгэл ажлаас төсөл дуусах хүртэлх барилгын бүхий л үйл явцад хэрэглэгдэнэ.

2. Энэхүү конвенцыг баталж буй гишүүн улс нь ажил олгогч ба ажилтныг төлөөлөгч газар хэрэв байгаа бол тэдгээртэй зөвлөлдсөний дараа ажил эрхлэлтийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн нөхцөлийг хангасан тохиолдолд зарим заалт, тухайлбал эдийн засгийн үйл ажиллагааны тодорхой салбарын тодорхой ажлыг хийхээс татгалзах, эсхүл холбогдох заалтыг конвенцоос хасч болно.

3. Энэхүү конвенц нь үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд тусгасан хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдэд мөн хэрэглэгдэнэ.

2 дугаар зүйл

Энэхүү конвенцын зорилго нь:

(a) “Байгууламж” гэх нэр томъёо нь дараахыг хамарна. Үүнд:

(i) барилга, тэр дундаа газар шорооны ажил, барилга угсралтын ажил, бүтцийн өөрчлөлт, барилгын өргөтгөл шинэчлэл, засвар үйлчилгээ (тэр дундаа цэвэрлэгээ болон будаг) болон бүх төрлийн барилга, эсхүл байгууламжийг нураах;

(ii) иргэний барилга, тэр дундаа газар шорооны ажил, барилга угсралтын ажил, бүтээцийн өөрчлөлт, засвар үйлчилгээ, угсралт болон нураалт, жишээлбэл, харилцаа холбоо, ус зайлуулах, ариутгах суваг, ус болон эрчим хүчний хангамж зэрэг үйлчилгээтэй холбоотой нисэх онгоцны буудал, усан онгоцны зогсоол, эргийн зогсоол, газар хоорондын усан зам, далан, гол, нуранги, далайн хамгаалалтын ажил, зам, хурдны зам, төмөр зам, гүүр, нүхэн гарц болон давхар зам;

(iii) угсармал барилга, байгууламжийн угсралт, буулгалт, түүнчлэн барилгын талбайд угсармал эдлэлийг үйлдвэрлэх;

(b) “Барилгын талбай” гэх нэр томъёо нь (a) дэд хэсэгт тодорхойлсон бүх үйл явц, үйл ажиллагааг гүйцэтгэж буй талбайг хэлнэ;

(c) “Ажлын байр” гэх нэр томъёо нь (e) дэд хэсэгт тодорхойлсон ажил олгогчийн хяналтан дор өөрийн ажлыг хийхээр очих, эсхүл байх ёстой бүх газрыг хэлнэ;

(d) “Ажилтан” гэх нэр томъёо нь барилгын үйл ажиллагаанд оролцож буй хүнийг хэлнэ;

(e) “Ажил олгогч” гэх нэр томъёо нь дараахыг хэлнэ. Үүнд:

(i) Барилгын талбайд нэг болон түүнээс дээш тооны ажилтныг ажиллуулж буй бие хүн, эсхүл хуулийн этгээд;

(ii) Нөхцөл байдлаас хамааран ерөнхий гүйцэтгэгч, гүйцэтгэгч, эсхүл туслан гүйцэтгэгч;

(f) “Эрх бүхий этгээд” гэх нэр томъёо нь тодорхой ажлыг аюулгүй хийж гүйцэтгэх зохих чадвартай, тухайлбал хангалттай дадлага туршлагатай, зохих сургалтад суусан, мэдлэг бүхий мэргэшсэн хүнийг хэлнэ. Эрх бүхий байгууллага тэдгээр эрх бүхий этгээдийг томилоход зохих шалгуур, ажил үүргийг тодорхойлж болно;

(g) “Түшиц хэрэгсэл” гэх нэр томъёо нь (h) дэд хэсэгт тодорхойлсон “өргөх төхөөрөмж”-өөс бусад аливаа барилга, байгууламжид гарах, ажилтан болон эд материалыг байрлуулахад дэмжлэг үзүүлэх зөөврийн, дүүжин, угсардаг түр зуурын байгууламжийг хэлнэ;

(h) “Өргөх механизм” гэх нэр томьёо нь хүн, эсхүл ачааг өргөх, эсхүл буулгахад ашигладаг аливаа суурин болон хөдөлгөөнт механизмыгхэлнэ;

(i) “Өргөх тоног төхөөрөмж” гэх нэр томьёо нь өргөх механизмд залгагдсан гэхдээ өргөх механизмын нэг хэсэг биш, аливаа тоног төхөөрөмж эсвэл хийцийг хэлнэ.

II. ЕРӨНХИЙ ЗААЛТ

3 дугаар зүйл

Энэхүү конвенцын заалтыг хэрэгжүүлэхээр авах арга хэмжээний талаар ажил олгогч болон ажилтныг төлөөлөгч газартай зөвлөлдөнө.

4 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцыг баталж буй гишүүн улс бүр хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндэд учирч болзошгүй эрсдэлийн үнэлгээг үндэслэн конвенцын заалтыг хангах хууль тогтоомж, эсхүл журмыг баталж, мөрдөнө.

5 дугаар зүйл

1. Дээрх 4 дүгээр зүйлд заасны дагуу баталсан хууль тогтоомж, эсхүл журмыг практик хэрэглээнд нэвтрүүлэхдээ дотоодын нөхцөл байдал болон хэрэглээнд нийцсэн техникийн стандарт, эсхүл хэрэглээний дүрэм, эсхүл өөр бусад зохих аргаар хэрэгжүүлж болно.

2. Дээр дурдсан 4 дүгээр зүйл болон энэ заалтын 1 дэх хэсгийг хэрэгжүүлэхдээ гишүүн улс бүр стандартчиллын салбарт хүлээн зөвшөөрөгдсөн олон улсын байгууллагын баталсан холбогдох хэм хэмжээ, стандартыг харгалзан үзнэ.

6 дугаар зүйл

Барилгын талбай дахь аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг дэмжих зорилгоор үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд тодорхойлсон зохицуулалтын дагуу ажил олгогч болон ажилтны хамтын ажиллагааг хангах арга хэмжээ авна.

7 дугаар зүйл

Үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмаар ажил олгогч болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийг ажлын байрны хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээг дагаж мөрдөхийг шаардана.

8 дугаар зүйл

1. Хоёр ба түүнээс дээш тооны ажил олгогч нэг барилгын талбайд зэрэг үйл ажиллагаа явуулах үед:

(a) Барилгын талбайн нийт үйл ажиллагааны үндсэн үүргийг хэрэгжүүлж буй ерөнхий гүйцэтгэгч, эсхүл барилгын талбайн ерөнхий үйл ажиллагаанд бодит хяналт тавьдаг бусад этгээд, эсхүл байгууллага нь үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд нийцсэн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээг дагаж мөрдүүлэх, тэдгээр арга хэмжээг хангах үүрэгтэй.

(b) Үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд нийцэж байгаа тохиолдолд хэрэв барилгын талбайн үйл ажиллагааг бүхэлд нь хариуцах үндсэн гүйцэтгэгч, эсхүл барилгын талбайн ерөнхий үйл ажиллагаанд бодит хяналт тавьдаг бусад этгээд, эсхүл байгууллага барилгын талбайд байхгүй үед (a) дэд хэсэгт заасан арга хэмжээг дагаж мөрдүүлэх, арга хэмжээг хангах эрх бүхий хуулийн этгээд, эсхүл байгууллагыг өөрийн өмнөөс нэр дэвшүүлнэ.

(c) Ажил олгогч бүр өөрийн удирдлага доор ажиллаж байгаа ажилтанд хамаарах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үүргийг байнга хүлээнэ.

2. Нэг барилгын талбайд зэрэг ажиллаж буй ажил олгогч, эсхүл хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч нь үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд тодорхойлсон

аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээг хамтран хэрэгжүүлнэ.

9 дүгээр зүйл

Барилгын төслийн зураг төсөл, төлөвлөлтийг хариуцсан этгээд нь үндэсний хууль тогтоомж, журам болон практикийн дагуу барилга дахь ажилтны аюулгүй байдал, эрүүл мэндийг харгалзан үзнэ.

10 дугаар зүйл

Ажилтан нь аливаа ажлын байранд ажлын тоног төхөөрөмж, арга барилд хяналт тавих, аюулгүй байдал, эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй баталсан ажлын үйл явцын талаар санал бодлоо илэрхийлэх зэрэг хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд оролцох эрхийг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмаар олгоно.

11 дүгээр зүйл

Үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журам нь ажилтанд дараах эрх үүргийг олгоно. Үүнд:

(а) тодорхойлсон аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд ажил олгогчтой аль болох нягт хамтран ажиллах;

(б) үйл ажиллагаа, ажлын байран дахь осол, эндэгдэлд өртөж болзошгүй өөрийн болон бусдын аюулгүй байдал, эрүүл мэндийг сахин хамгаалах;

(с) багаж хэрэгслийг зориулалтын дагуу ашиглах, мөн өөрийн болон бусдын аюулгүй байдлыг хангахад зориулсан багаж хэрэгслийг буруугаар ашиглахгүй байх;

(d) аюултай байдал үүссэн байж болзошгүй, мөн түүнийг бие даан шаардлагатай түвшинд шийдэх боломжгүй гэж үзсэн аливаа нөхцөлд өөрсдийн шууд удирдлага, мөн ажилтны аюулгүй байдлыг хариуцсан төлөөлөгчдийн аль байгаад нь яаралтай мэдэгдэх;

(е) тодорхойлсон аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн арга хэмжээг дагаж мөрдөх.

12 дугаар зүйл

1. Ажилтан өөрийн аюулгүй байдал, эсхүл эрүүл мэндэд гэнэтийн, ноцтой аюул учирна гэж үзэх үндэслэлтэй бол тухайн аюулаас зайлсхийх эрхтэй бөгөөд өөрийн удирдлагад энэ талаар шуурхай мэдэгдэх үүргийг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмаар олгоно.

2. Ажилтны аюулгүй байдалд гэнэтийн аюул учирсан тохиолдолд ажил олгогч нь тухайн ажлыг нэн даруй зогсоож, ажилтныг зохих ёсоор нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ авна.

III. УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ БОЛОН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

13 дугаар зүйл

АЖЛЫН БАЙРНЫ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

1. Бүх ажлын байр нь аюулгүй, ажилтны аюулгүй байдал болон эрүүл мэндэд гэмтэл учруулах эрсдэлгүй байх шаардлагатай бүхий лурьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авсан байна.

2. Бүх ажлын байранд аюулгүй нэвтрэх болон гарах нөхцөлийг хангасан, мөн шаардлагатай бол тэдгээрийг заасан тэмдэглэгээтэй байна.

3. Барилгын талбай дээр гарч болох бүх эрсдэлээс барилгын талбай дээр болон түүний эргэн тойронд байгаа хүмүүсийг хамгаалах урьдчилан сэргийлэх шаардлагатай арга хэмжээг авсан байна.

14 дүгээр зүйл

ТҮШИЦ ХЭРЭГСЭЛ БОЛОН ШАТ

1. Газарт, эсхүл газраас дээш, эсхүл барилга, эсхүл бусад суурин байгууламжийн аль нэг хэсгээс ажлыг аюулгүй гүйцэтгэх боломжгүй үед аюулгүй, зохимжтой түшиц хэрэгслээр хангасан болон байршуулсан байх, эсхүл бусад аюулгүй болон зохимжтой арга хэмжээг авсан байна.

2. Өндөрт ажиллах ажлын байранд аюулгүй нэвтрэх өөр нөхцөл байхгүй үед зохимжтой шатаар хангасан байна. Тэдгээрийг хөдлөхөөс сэргийлж хамгаалсан байна.

3. Бүх түшиц хэрэгсэл болон шатыг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмын дагуу угсарч ашиглана.

4. Түшиц хэрэгслийг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан нөхцөл, хугацаанд эрх бүхий этгээд шалгасан байна.

15 дугаар зүйл

ӨРГӨХ ТӨХӨӨРӨМЖ БОЛОН МЕХАНИЗМ

1. Бүх өргөх төхөөрөмж болон өргөх механизмын эд анги, тэр дундаа бүрэлдэхүүн хэсэг, бэхэлгээ, тулгуур болон дэмжих эд анги нь:

(a) ашиглалтын шаардлага хангахуйц бат бөх, чанартай материалаар хийгдсэн байх;

(b) зориулалтын дагуу суурилагдсан, мөн ашиглагдах;

(c) хэвийн ажиллагаатай байх;

(d) үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан нөхцөл, хугацаанд эрх бүхий этгээдээр туршилт болон үзлэг хийгдсэн байх, туршилт, үзлэгийн үр дүнг бүртгэдэг байх;

(e) үндэсний хууль тогтоомж болон журамд заасны дагуу зохих сургалтад хамрагдсан ажилтны дор ажиллуулах.

2. Үндэсний хууль тогтоомж болон журамд заасан зориулалтын дагуу баригдсан, суурилуулагдсан, ашиглагдах, түүнчлэн хүний биед ноцтой гэмтэл, эсхүл золгүй явдал гарч болзошгүй яаралтай нөхцөл байдал бий болсон, мөн өргөх төхөөрөмжийг аюулгүй ашиглах боломжтойгоос бусад тохиолдолд өргөх төхөөрөмжөөр хүнийг өргөх, буулгах, эсхүл тээвэрлэхгүй.

16 дугаар зүйл

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ, ГАЗАР ШОРООНЫ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ БОЛОН АЧАА АЧИХ, БУУЛГАХ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ

1. Тээврийн хэрэгсэл болон газар шорооны ажил гүйцэтгэх, эсхүл ачаа ачих, буулгах бүх тоног төхөөрөмж нь:

(a) эргономикийн зарчмыг аль болох хангахуйц бүтэцтэй болон зохион бүтээгдсэн байх;

(b) хэвийн ажиллагаатай байх;

(c) зориулалтын дагуу ашиглагдах;

(d) үндэсний хууль тогтоомж болон журамд заасны дагуу зохих сургалтад хамрагдсан ажилтны дор ажиллуулах зэрэг болно.

2. Барилгын бүх талбай дахь тээврийн хэрэгсэл, газар шорооны ажил гүйцэтгэх, эсхүл ачаа ачих, буулгах тоног төхөөрөмж нь:

(a) тэдгээрт аюулгүй болон зохимжтой нэвтрэх арга замыг бүрдүүлэх,

(b) аюулгүй үйл ажиллагааг хангах хүрээнд хөдөлгөөнийг хянах, зохион байгуулах зэрэг болно.

17 дугаар зүйл
СУУРЬ МАШИН, МАШИН МЕХАНИЗМ, ТОНОГ
ТӨХӨӨРӨМЖ БОЛОН ГАР БАГАЖ

1. Механикжсан болон цахилгаан хөдөлгүүрт суурь машин, машин механизм болон тоног төхөөрөмж, тэр дундаа гар багаж нь:

(a) эргономикийн зарчмыг аль болох хангахуйц зохион бүтээгдсэн, мөн бүтэцтэй байх;

(b) хэвийн ажиллагаатай байх;

(c) анхны зориулалтаас өөр зориулалтаар ашиглах нь аюулгүй гэж эрх бүхий этгээд дүгнэснээс өөрөөр заагаагүй бол зөвхөн зориулалтын дагуу ашиглана;

(d) зохих сургалтад хамрагдсан ажилтны дор ажиллуулах зэрэг болно.

2. Үйлдвэрлэгч, эсхүл ажил олгогчоос аюулгүй ашиглалтын зааврыг хэрэглэгчдэд ойлгомжтой байдлаар өгнө.

3. Үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд тодорхойлсон нөхцөл, хугацаанд даралтат суурь машин болон тоног төхөөрөмжийг эрх бүхий этгээдээр туршилт, үзлэг хийгдсэн байх зэрэг болно.

18 дугаар зүйл
ӨНДӨРТ АЖИЛЛАХ, ТЭР ДУНДАА ДЭЭВРИЙН АЖИЛ

1. Аюулаас сэргийлэх шаардлагатай, эсхүл байгууламжийн өндөр, эсхүл налуу нь үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан хэмжээнээс хэтэрсэн тохиолдолд ажилтан болон багаж хэрэгсэл, эсхүл бусад зүйл, эсхүл эд материал унахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авна.

2. Ажилтан дээвэр, эсхүл дээврийн ойролцоо, эсхүл эмзэг материалаар бүрхэгдсэн, унаж болзошгүй газар ажиллах шаардлагатай үед тухайн эмзэг материал дээр, эсхүл дундуур нь санамсаргүйгээр хөл тавьж унахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авна.

19 дүгээр зүйл
СУУРИЙН НҮХ, ХУДАГ,
ГАЗАР ДЭЭРХ БОЛОН ДООРХ БАЙГУУЛАМЖ, НҮХЭН ГАРЦ

Аливаа суурийн нүх, худаг, газар дээрх болон доорх байгууламж, эсхүл нүхэн гарцад дараах зохих урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авсан байна. Үүнд:

(a) зохимжтой тулгуур бэхэлгээг хийх, эсхүл ажилтныг хөрс, чулуу, эсхүл бусад материалын нуралт, эсхүл тэдгээрээс унахаас сэргийлэх;

(b) суурийн нүх, худаг, газар дээрх болон доорх байгууламж, эсхүл нүхэн гарц руу ус түрж орох, эсхүл хүн, материал, эсхүл эд зүйлс унах аюулаас сэргийлэх;

(c) амьсгалах уур амьсгалыг бүрдүүлэх зорилгоор зохих агааржуулалтаар хангах, утаа, хий, уур, тоос, эсхүл бусад бохирдлыг аюулгүй, эсхүл эрүүл мэндэд хор хөнөөлгүй түвшинд хязгаарлах, тэдгээрийг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмаар тогтоох;

(d) гал гарах, ус, эсхүл материал түрж орох үед ажилтныг аюулгүй газар хүрэх боломжийг бий болгох;

(e) газрын гүний ус шүүрэх, эсхүл хий ялгарах зэрэг газрын гүний аюул гарах тохиолдолд зохих хяналт шалгалтыг явуулж, тэдгээрийг илрүүлэх, ажилтанд учрах эрсдлээс зайлсхийх зэрэг болно.

20 дугаар зүйл
БАРИЛГЫН ЯЛУУ БА ХҮЧИТГЭСЭН БҮТЭЭЦИЙН АЖИЛ

1. Барилгын ялуу ба хүчитгэсэн бүтээц бүр нь:

(a) зориулалтаар ашиглахад шаардлага хангах бат бөх, чанартай материалаар хийгдсэн, зөв

зохион бүтээгдсэн байх;

(b) ус, эсхүл материалд автах тохиолдолд ажилтныг аюулгүй газар хүрэх шаардлагатай хэрэгслээр тоноггосон байх.

Барилгын ялуу ба хүчитгэсэн бүтээц барих, байрлуулах, өөрчлөх, эсхүл буулгах үйл ажиллагааг зөвхөн эрх бүхий ажилтны шууд хяналтан дор хийж гүйцэтгэнэ.

2. Барилгын ялуу ба хүчитгэсэн бүтээц эрх бүхий этгээд заасан хугацаанд тухай бүр шалгана.

21 дүгээр зүйл **ДАРЛТАТ АГААРТАЙ ОРЧИНД АЖИЛЛАХ**

1. Даралтат агаартай орчинд зөвхөн үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан арга хэмжээний дагуу ажиллана.

2. Зөвхөн бие бялдарын үзүүлэлтүүд нь эмнэлгийн үзлэг, шинжилгээгээр хэвийн гэж баталгаажсан ажилтан, мөн эрх бүхий этгээд үйл ажиллагааг удирдан явуулж байгаа байгаа тохиолдолд даралтат агаартай орчинд ажиллана.

22 дугаар зүйл **БАРИЛГА ХИЙЦ, БҮТЭЭЦИЙН ХҮРЭЭ БОЛОН ХЭЛБЭРЖҮҮЛЭЛТ**

1. Барилгын үндсэн хийц, бүтээц, хүрээг зангидах болон хэв хашмал, тулгуур, бэхэлгээ угсрах ажлыг зөвхөн эрх бүхий ажилтны хяналтан дор гүйцэтгэнэ.

2. Ажилтныг байгууламжын хэврэг, эсхүл тогтворгүй байдлаас үүсэх аюулаас хамгаалах зохих арга хэмжээг авна.

3. Хэв хашмал, түүний бэхэлгээ болон тулгуур нь тэдгээрт үйлчлэх бүх ачааллыг бүрэн тэсвэрлэхээр зохион бүтээгдэж, баригдсан, мөн суурилагдсан байх.

23 дугаар зүйл **УСАН ДЭЭРХ АЖИЛЛАХ**

Усан дээр, эсхүл усны ойролцоо ажиллахдаа дараах зохих арга хэмжээг авна.
Үүнд:

- (a) ажилтныг ус руу унахаас сэргийлэх;
- (b) усанд живэх үед ажилтныг аврах;
- (c) аюулгүй тээврийн хэрэгсэл хангалттай тоо хэмжээгээр байх.

24 дүгээр зүйл

БУУЛГАХ

Аливаа барилга, эсхүл байгууламжийг буулгах нь ажилтан, эсхүл олон нийтэд аюул учруулах бол:

- a. үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмын дагуу хог хаягдал, эсхүл үлдэгдлийг зайлуулахдаа зохих урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ болон журмыг баталсан байна;
- b. тухайн ажлыг зөвхөн эрх бүхий ажилтны хяналтан дор төлөвлөж, гүйцэтгэнэ.

25 дугаар зүйл

ЦАХИЛГААН

1. Бүх цахилгааны тоног төхөөрөмж болон тоноглолыг эрх бүхий ажилтан угсарч, суурилуулсан байх, мөн аюулаас сэргийлэх зорилготой байх.

2. Барилгын ажил эхлэхээс өмнө, мөн ажлын явцад газар доорх, эсхүл дээрх цахилгаан тоног төхөөрөмж, цахилгаан дамжуулах шугам, эсхүл аппаратаас ажилтанд учрах аюулаас сэргийлэх зохих арга хэмжээг авна.

3. Барилгын талбайд цахилгаан дамжуулах шугам татах, аппарат суурилуулахдаа үндэсний хэмжээнд мөрдөгддөг техникийн дүрэм болон стандартыг баримтлана.

26 дугаар зүйл

ТЭСЭРЧ, ДЭЛБЭРЭХ БОДИС

Тэсэрч, дэлбэрэх бодисыг дараах нөхцөлөөс бусад тохиолдолд хадгалах, тээвэрлэх, зөөх, эсхүл ашиглахгүй. Үүнд:

(a) зөвхөн үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан нөхцөлд;

(b) ажилтан болон бусад хүмүүст гэмтэл учрах эрсдэл үүсэхгүй байх нөхцөлийг хангах эрх бүхий ажилтнаар гүйцэтгүүлэх бол.

27 дугаар зүйл

ЭРҮҮЛ МЭНДЭД ТУЛГАРЧ БУЙ АЮУЛ

1. Хэрэв ажилтан аливаа хими, физик, эсхүл биологийн аюулд өртөж, тэр нь эрүүл мэндэд нь аюул учруулахаар бол тухайн нөлөөллөөс сэргийлэх шаардлагатай урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авна.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ дараахаас бүрдэнэ. Үүнд:

(a) боломжтой бол аюултай бодисыг хор хөнөөлгүй, эсхүл аюул багатай бодисоор солих;

(b) суурин машин, машин механизм, тоног төхөөрөмж, эсхүл үйл ажиллагаанд техникийн арга хэмжээ авах;

(c) (a) болон (b) дэд хэсгийг дагаж мөрдөх боломжгүй бол бусад үр дүнтэй арга хэмжээ, тэр дундаа хувийн хамгаалах хэрэгсэл болон хамгаалах хувцсыг ашиглах.

3. Хэрэв ажилтан хортой болон аюултай бодис тархсан аливаа бүс, эсхүл хүчилтөрөгч дутагдсан, эсхүл галын аюултай нөхцөлд нэвтрэх шаардлагатай үед аюулаас сэргийлэх зохих арга хэмжээг авна.

4. Барилгын талбайн хог, хаягдлыг эрүүл мэндэд хор хөнөөл учруулахгүйгээр зайлуулахаас бусад тохиолдолд устгахгүй.

28 дүгээр зүйл

ГАЛААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ

1. Ажил олгогч нь дараах зохих арга хэмжээг авна. Үүнд:

(a) гал гаргах эрсдэлээс зайлсхийх;

(b) гал алдах аюултай түргэн, үр дүнтэй тэмцэх;

(c) хүмүүсийг түргэн шуурхай, аюулгүй нүүлгэн шилжүүлэх.

2. Шатамхай шингэн, хатуу болон хийг зохимжтой хадгалах хангалттай хадгалах байгууламжтай байх.

29 дугаар зүйл
ХУВИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЭЛ БОЛОН ХАМГААЛАХ ХУВЦАС

1. Хэрэв осол гарах, эсхүл эрүүл мэндэд хор учруулах тааламжгүй нөхцөл бий болох эрсдэлээс сэргийлэх боломжгүй бол ажил олгогч нь үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журамд заасан ажил үүргийн онцлог, учирч болзошгүй эрсдэлийг харгалзан зохимжтой хувийн хамгаалах хэрэгсэл болон хамгаалах хувцсыг үнэ төлбөргүйгээр олгоно.

2. Ажил олгогч нь ажилчдыг хамгаалалтын шаардлагатай хэрэгслээр хангаж, зохистой хэрэглээг хангуулна.

3. Хамгаалах хэрэгсэл болон хамгаалах хувцас нь эргономикийн зарчмыг аль болох хангахуйц, эрх бүхий этгээдийн тогтоосон шаардлагад нийцсэн байна.

4. Ажилтнаас түүнд олгосон хувийн хамгаалах хэрэгсэл болон хамгаалах хувцсыг зөв хэрэглэх, хадгалахыг шаардана.

30 дүгээр зүйл
ЭМНЭЛГИЙН АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Ажил олгогч нь эмнэлгийн анхны тусламж, тэр дундаа бэлтгэгдсэн ажилтныг ямагт бэлэн байлгах үүргийг хүлээнэ. Осол, эсхүл гэнэтийн нөвчинд өртсөн ажилтанд эмнэлгийн тусламж үзүүлэх, нэн даруй эмнэлэгт шилжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

31 дугаар зүйл
ХАНГАМЖ

1. Барилгын талбай бүр нийтийн ундны усны нөөцтэй байна.

2. Барилгын талбай бүр ажлын үргэлжлэх хугацаа болон ажилтны тооноос хамаарч дараах хэрэгслээр хангагдсан байна. Үүнд:

- (a) ариун цэврийн болон угаалгын өрөө;
- (b) хувцас солих болон хадгалах, мөн хатаах хэрэгсэл;
- (c) цаг уурын таагүй нөхцөлөөс шалтгаалж ажил тасалдах үед байрлах байр болон хооллох өрөө зэрэг болно.

3. Эрэгтэй, эмэгтэй ажилтан ариун цэврийн болон угаалгын тусдаа өрөөгөөр хангагдсан байх.

32 дугаар зүйл
МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОН СУРГАЛТ

Ажилтан бүр:

- (a) ажлын байранд аюулгүй байдал, эрүүл мэндэд учирч болзошгүй аюулын талаар мэдээлэл авсан;
- (b) тэдгээр аюулаас урьдчилан сэргийлэх, хянах арга хэмжээний талаар зааварчилгаа авсан, бэлтгэгдсэн байх.

33 дүгээр зүйл
ОСОЛ, ӨВЧЛӨЛИЙН ТАЛААР ТАЙЛАГНАХ

Заасан хугацаанд эрх бүхий этгээдэд үйлдвэрлэлийн осол, өвчлөлийн талаар тайлагнахыг үндэсний хууль тогтоомж, эсхүл журмаар олгоно.

IV. ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

34 дугаар зүйл

Гишүүн улс бүр:

- (a) конвенцын заалтыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх бүхий л арга хэмжээ, тэр

дундаа зохих торгууль болон шийтгэл хүлээлгэж арга хэмжээ авах;

(b) конвенцын дагуу авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний биелэлтийг шалгах зохих хяналтын үйлчилгээг бий болгож, тус үйлчилгээгээр тэдгээр үүрэгт ажлыг гүйцэтгэх нөхцөл бололцоог хангах, эсхүл зохих хяналтыг хийх замаар үүргээ биелүүлнэ.

V. ТӨГСГӨЛИЙН ЗААЛТ

35 дугаар зүйл

Энэхүү конвенц нь Барилгын аюулгүй байдлын тухай 1937 оны конвенцын шинэчилсэн хувилбар болно.

36 дугаар зүйл

Энэхүү конвенцыг соёрхон баталсан тухай албан ёсны батламж жуух бичгийг бүртгүүлэхдээ Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны даргад илгээнэ.

38 дугаар зүйл

1. Энэхүү конвенцыг зөвхөн соёрхон баталсан нь Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны даргаар бүртгэгдсэн, Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын гишүүн улс дагаж мөрдөнө.

2. Энэхүү конвенц нь хоёр гишүүн улс түүнийг соёрхон баталсан нь Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны даргаар бүртгэгдсэнээс хойш арван хоёр сарын дараа хүчин төгөлдөр болно.

3. Цаашлаад, аливаа гишүүн улс түүнийг соёрхон баталснаа бүртгүүлснээс хойш арван хоёр сарын дараа энэхүү конвенц хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

39 дүгээр зүйл

1. Энэхүү конвенцыг соёрхон баталсан гишүүн улс нь конвенц анх хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш арван жил өнгөрсний дараа Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны даргад тус конвенцыг цуцалж буй тухай мэдэгдлээ илгээснээр конвенцыг цуцалж болно.

Ингэж цуцлах нь бүртгүүлснээс хойш нэг жилийн дараа хүчин төгөлдөр болно.

2. Энэхүү конвенцыг соёрхон баталсан гишүүн улс бүр өмнөх хэсэгт дурдсан арван жил өнгөрсний дараа нэг жилийн дотор энэ зүйлд заасны дагуу цуцлах эрхээ хэрэгжүүлээгүй бол тус конвенц дараагийн арван жилийн хугацаанд хүчинтэй хэвээр байх бөгөөд түүнээс хойш арван жилийн хугацаа өнгөрөх тутам энэ зүйлд заасан нөхцөлийн дагуу энэхүү конвенцыг цуцалж болно.

40 дүгээр зүйл

1. Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны дарга Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын гишүүдэд энэхүү конвенцыг соёрхон баталсан болон цуцалсныг бүртгэсэн тухайгаа мэдэгдэнэ.

2. Хоёр дахь удаагаа соёрхон баталсан тухайг байгууллагын гишүүдэд мэдэгдэхдээ энэхүү конвенцыг хүчин төгөлдөр болох хугацааг Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын гишүүдэд танилцуулна.

41 дүгээр зүйл

Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны дарга энэхүү конвенцыг өмнөх зүйлд заасны дагуу соёрхон баталсан болон цуцалсныг бүртгэсэн тухайгаа Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн 102 дугаар зүйлийн дагуу Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бүртгүүлэхээр илгээнэ.

42 дугаар зүйл

Олон улсын хөдөлмөрийн товчооны Захиргааны зөвлөл шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү конвенцыг хэрхэн хэрэгжүүлж байгаа тухай тайланг Ерөнхий чуулганд танилцуулж, түүнийг бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн өөрчлөх тухай асуудлыг чуулганаар

хэлэлцэх эсэхийг шийдвэрлэнэ.

43 дугаар зүйл

1. Тухайн конвенцид өөрөөр заагаагүй бол чуулганаар тус конвенцыг бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн өөрчлөх замаар конвенцыг шинээр баталсан тохиолдолд дараахыг баримтлана. Үүнд:

(a) гишүүн улс өөрчлөлт орсон конвенцыг соёрхон баталснаар шинэ конвенц хүчин төгөлдөр болох, эсхүл болох үед конвенцын 39 дүгээр зүйлийг үл харгалзан энэхүү конвенц нэн даруй цуцлагдана.

(b) өөрчлөлт орсон шинэ конвенц хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн тус конвенцыг соёрхон батлах эрх нь гишүүн улсад нээлттэй болно.

2. Энэхүү конвенцыг соёрхон баталсан боловч өөрчлөлт орсон шинэ конвенцыг соёрхон баталж амжаагүй гишүүн улсын хувьд тус конвенц нь хэлбэр, агуулгын аль ч тохиолдолд хүчин төгөлдөр хэвээр байна.

44 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцын англи, франц хэлээр үйлдсэн эх бичвэр нь адил хүчинтэй байна.